

古代中国亲属概念最本质和最鲜明的特点是宗法,它基于血缘的亲疏远近、地位的尊卑高下、名分、归属的家庭、年龄大小、婚姻媒介等因素划分亲属的范围和亲疏远近,确定相互之间的法律地位和权利义务关系。近代以来,清末、民国和中华人民共和国的立法都曾规范亲属制度,中国法律的亲属概念发生了巨大的改变,亲属从宗法的意义回归到了纯粹的、初始的自然意义;但是现行法律过度缩小亲属范围的做法不是理性地对待社会关系现状的应有反映。亲属是先于国家的事实存在,这决定了亲情伦理具有独立于政治伦理的价值和正当性。在摒弃了宗法因素之后,传统的亲情及其伦理也是我们今天的道德和法律需要珍视的价值。

亲属概念 宗法性 亲情伦理

金 眉,中国政法大学民商经济法学院教授 100088

“

” [1]

“ ”

“

” [2]

2014 “

”

“ ” 20116058

[1] 1998 269

[2] “ ” “ ”

" " " " " " " [1]

" "

[2]

[3]

[4]

" " [5]

" " " " " " " " " "

" "

" "

[6]

[7]

[8]

" "

" " [9] " "

" " "

[10] " "

" "

1981 409 402 " " " "

" " " " 1994

282 283

" " " " "

1984 476 " "

" " " " 2003

347

[1] 1987 113

[2][5] 1989 660 655

[3][4] 2003 267 165

[6][7][8] 1983 17 17 33

[9][10] 1983 70 13

“ ”

“ ”

“ ”

“ ”

“ ”

“ ” “ ”

“ ”

“ ”

“ ”

“ ”

[1]

“ ”

“ ”

[2]

[3]

[4]

“ ” “ ”

“ ”

[5]

“ ”

[6]

“ ”

“ ”

“ ”

“ ”

“ ”

“ ”

[7]

[1]

“ ”

“ ”

“ ”

1999 400

[2]

“ ”

“ ”

1999 121

[3]

“ ”

1999 295

[4]

“ ” “ ”

“ ”

2000 920

[5]

1989 557

[6]

1989 552

[7]

2000 116

“

” [1]

“ ” [2]

“ ”

[3]

”

” [4]

[5]

[6]

[1]

1989

557

[2]

”

”

”

1983

264

[3]

2000

186

[4]

2000

269

[5]

”

”

”

1999

461

[6]

”

1989

557

”

1.《大清民律草案·亲属编》中的亲属概念

1317

“

”

“ ”

[1]

2. 民国时期民法典中的亲属概念

1926

1055

“

"

"

"

"

1

2

3

1950

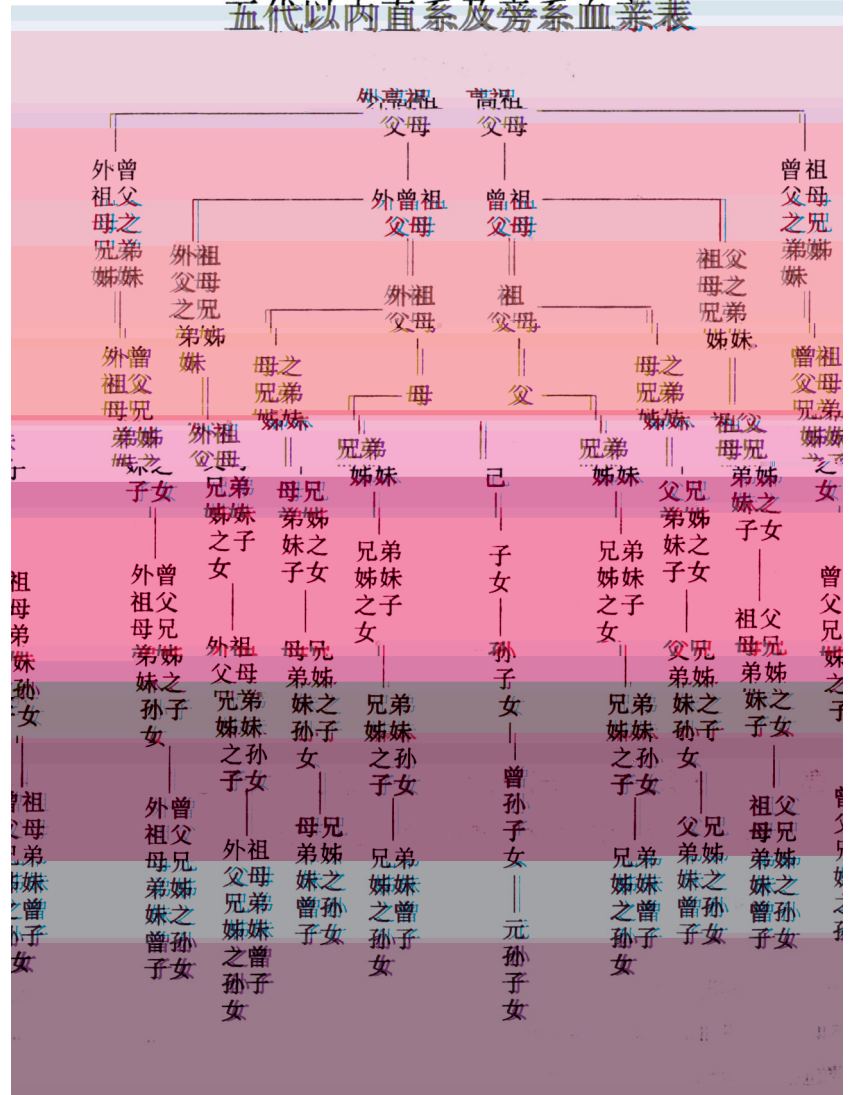
1980

12

		1953	"	"	"	1952
6	13	7	8	25	2067	

' '

五代以内直系及旁系血亲表

50

[2]

[1]

[2]

“ ” “ ”

“

“ [1]

“

”

[1]

61

1997

· 151 ·